

toare împrejurări credința neclintită și eroismul nețărmurit al oștirii de care mă simt legat în adâncul sufletului“.

Dar cele mai dureroase sunt scrisorile și mesajele adresate de Regele Mihai și apropiații săi puterilor occidentale începând din 1945, vorbind despre suferințele românilor, pentru că ele s-au lovit de un zid al tăcerii peste care a coborât după 30 decembrie 1947 Cortina de Fier. Este elocventă această diplomație de „nu știu, n-am auzit“, practică de Departamentul de Stat al SUA cum este cea din 21 aprilie 1945 :

„Nu se consideră oportun să se dea un răspuns formal scrisorii Regelui, având în vedere îndeosebi tonul și conținutul memoriului alăturat... Ar trebui să evitați exprimarea oricăror puncte de vedere asupra memoriului, spunând pur și simplu, dacă se pune problema că documentul a fost remis Departamentului spre studiere.“

Sunt publicate mesajele adresate de Regele Mihai poporului român în fiecare an cu ocazia sărbătorilor de Crăciun, de Anul Nou, de Sfintele Paști. Au fost singurele momente de lumină în negura celor 45 de ani de dictatură comunistă transmise în eter de radio Europa Liberă, BBC și Vocea Americii.

O cante despre români și pentru români scrisă cu simțire, suferință și credință de un Român.

„Locul unde te naști are o stea a lui, așa se spune. Sub orice altă stea ai alege să trăiești și oricât de bine ți-ar merge lucrurile, este imposibil să nu observi că tot ceea ce faci, tot ceea ce gândești se leagă de dorința actuală de a te întoarce din nou în locul unde te-ai născut pe pământ“ (cap. XIII, p. 96).

VIORICA CRISTEA

MIRCEA CIOBANU. Nimic fără Dumnezeu. Noi convorbiri cu Mihai I al României, Ed. Humanitas, București, 1992, 288 p.

Continuarea dialogului „Convorbiri cu Mihai I al României“ a fost o necesitate după primirea mai mult decât călduroasă pe care românii au făcut-o cărții ca răspuns în primul rând la faptul că pentru prima oară adevărul străpungea zidul minciunii „edificat“ cu atâta trudă jumătate de veac de propagandă comunistă.

Emoția și credința însoțesc cititorul de la prima replică a noului dialog la care suntem invitați nu atât de autor, ci mai ales de conștiința restabilirii adevărului despre o mare personalitate a istoriei contemporane, cu care avem fericirea de a fi compatrioți — Regele Mihai I al României.

Cuprinzând nouă capitole : „Un an de la primele convorbiri“, „Comitetul Național Român“, „Minoritățile și naționalismul“, „Basarabia“, „Omul de neînlocuit“, „Concilierea națională“, „Crăciun, 1990“, „Paște,

1992", „Nimic fără Dumnezeu”, cartea aduce în prim plan calitățile nebănuite de observator minuțios și extrem de exact informat asupra realităților românești de ultimă oră care se dovedește a fi Regele Mihai.

Explicații date cu credința în Dumnezeu și în poporul său pentru oricare din momentele asupra cărora este intervievat, o mare demnitate și o fină înțelegere a faptelor și întâmplărilor caracterizează fiecare răspuns al Regelui nostru.

Atmosfera dialogului pare a eși din matca de cald și detașare când este vorba de Basarabia, acest străvechi și chinuit pământ românesc.

„Ori de câte ori vine vorba, între oamenii politici, în ziare, despre pactul Ribbentrop-Molotov, sunt uimit să aud pomenindu-se despre Țările Baltice și Basarabia. Interesant că apropierea asta se face și la București și la Chișinău. Nu e bine. Dacă tot e să se facă apropieri, atunci logic e să se spună : Țările Baltice și România. Altfel, se creează impresia că Basarabia trebuie să-și poarte singură de grijă, ca o țară de sine stătătoare, care în urma pactului amintit și-ar fi câștigat autonomia”.

Dacă Crăciunul anului 1990 a fost o mare mâhnire și o nedreptate pe care autoritățile de la București „o dăruiau” Regelui și românilor, Paștele 1992 a rupt perdeaua care acoperea adevărul — dezlănțuita emotivitate și dragoste a românilor pentru Regele lor și răspunsul dat din inimă cu aceeași simțire de Mihai I a făcut posibilă Speranța și Fericitatea.

„Ca să spui românilor că ai așteptat să fii împreună cu ei patru decenii și mai bine nu e nevoie de nici un discurs. Am privit în ochii oamenilor și acolo am văzut bucurie și nădejde.”

Și din nou cartea se încheie și rămâi cu speranța în mâine, în va fi iar soare, va fi din nou lumină și mai ales adevăr.

„Între respect și iubire — ce să alegi? Amândouă sunt importante. Rămânem la deviza noastră : Nimic fără Dumnezeu. E un cuvânt care presupune și iubirea și respectul, gândul și fapta”.

VIORICA CRISTEA